

NSW Education Standards Authority

2022 HIGHER SCHOOL CERTIFICATE EXAMINATION

Classical Hebrew Continuers

General Instructions

- Reading time – 5 minutes
- Working time – 3 hours
- Write using black pen
- Your attention is drawn to the fact that the Divine Name is spelt in full in Biblical texts contained in this examination paper. If this is a matter of conscience for you, you should not discard the paper

Total marks: 100

Section I – 50 marks (pages 3–11)

This section has two parts, Part A and Part B

- Allow about 1 hour and 10 minutes for this section

Part A – 40 marks

- Attempt Questions 1–7

Part B – 10 marks

- Attempt Question 8

Section II – 20 marks (pages 12–14)

- Attempt Questions 9–11
- Allow about 50 minutes for this section

Section III – 30 marks (pages 16–19)

- Attempt Questions 12–13
- Allow about 1 hour for this section

BLANK PAGE

Section I — Prescribed Text – Tanakh

50 marks

Allow about 1 hour and 10 minutes for this section

Part A – 40 marks

Attempt Questions 1–7

Answer each question in a SEPARATE writing booklet. Extra writing booklets are available.

Use the extracts and your knowledge of the texts and prescribed commentaries in your answers.

Question 1 (6 marks)

Read the extract and then answer in ENGLISH the questions that follow.

Deuteronomy 14:22–29

- 22 עֲשֹׂר תַעֲשֹׂר אֶת כָּל־תְּבוּאֹת זֵרַעְךָ הַיֵּצֵא הַשָּׂדֶה שָׁנָה שָׁנָה:
- 23 וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר לְשֹׁכֵן שְׁמוֹ שָׁם מֵעֵשֶׂר דִּגְגָנְךָ תִירְשָׁתְךָ וַיִּצְהָרְךָ וּבְכֹרֹת בְּקִרְיָךָ וְצִאֲנֶךָ לְמַעַן תִּלְמַד לִירְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־הַיָּמִים:
- 24 וְכִי־יִרְבֶּה מִמֶּךָ הַדֶּרֶךְ כִּי לֹא תוּכַל שְׂאתוֹ כִּי־יִרְחַק מִמֶּךָ הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשׁוֹם שְׁמוֹ שָׁם כִּי יְבָרְכֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ:
- 25 וְנִתְתָּה בַכֶּסֶף וְצִרְתָּ הַכֶּסֶף בְּיָדְךָ וְהִלַּכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ:
- 26 וְנִתְתָּה הַכֶּסֶף בְּכֹל אֲשֶׁר־תֵּאֵוֶה נַפְשֶׁךָ בַּבֶּקֶר וּבַצֹּאֵן וּבַיִּין וּבַשֶּׂכֶר וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁאָלְךָ נַפְשֶׁךָ וְאָכַלְתָּ שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשִׂמַחְתָּ אֹתָהּ וּבִיתְךָ:
- 27 וְהָלֹוִי אֲשֶׁר־בְּשַׁעְרֶיךָ לֹא תַעֲזֹבֵנּוּ כִּי אֵין לוֹ חֶלֶק וְנִחְלָה עִמָּךָ:
- 28 מִקְצֵה | שְׁלֹשׁ שָׁנִים תּוֹצִיא אֶת־כָּל־מַעֲשֵׂר תְּבוּאֹתֶיךָ בַשָּׁנָה הַהוּא וְהִנַּחְתָּ בְּשַׁעְרֶיךָ:
- 29 וּבָא הָלֹוִי כִּי אֵין־לוֹ חֶלֶק וְנִחְלָה עִמָּךָ וְהָגֵר וְהִיְתוּם וְהָאֵלְמָנָה אֲשֶׁר בְּשַׁעְרֶיךָ וְאָכְלוּ וְשִׂבְעוּ לְמַעַן יְבָרְכֶךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדְךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה:

Reproduced from the JPS Hebrew-English Tanakh by permission of the University of Nebraska Press. Copyright 2000 by The Jewish Publication Society. Hebrew text based on Biblia Hebraica Stuttgartensia copyright 1999 by The Jewish Publication Society.

- (a) עֲשֹׂר תַעֲשֹׂר (verse 22) 2
Explain how this grammatical feature affects the meaning of the phrase.
- (b) Explain the requirement to give a portion of your earnings in the form of ‘tithes’ as examined in this extract. In your response, refer to the text and commentary. 3
- (c) Parse וְצִרְתָּ (verse 25), giving *shoresh*, *binyan* and tense/aspect. 1

Question 2 (5 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extract and then answer in ENGLISH the questions that follow.

II Samuel 5:17–25

17 וַיִּשְׁמְעוּ פְּלִשְׁתִּים כִּי־מָשְׁחוּ אֶת־דָּוִד לְמֶלֶךְ עַל־יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ
כָּל־פְּלִשְׁתִּים לְבַקֵּשׁ אֶת־דָּוִד וַיִּשְׁמַע דָּוִד וַיֵּרֶד אֶל־הַמְּצֹדָה:
18 וּפְלִשְׁתִּים בָּאוּ וַיִּנְטְשׁוּ בְּעַמֻּק רְפָאִים:
19 וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה לֵאמֹר הֲאֵעֲלֶה אֶל־פְּלִשְׁתִּים הַתַּתָּנֹם בְּיָדִי וַיֹּאמֶר
יְהוָה אֶל־דָּוִד עֲלֶה כִּי־נָתַן אֶתְּךָ אֶת־הַפְּלִשְׁתִּים בְּיָדְךָ:
20 וַיָּבֹא דָוִד בְּבַעַל־פְּרָצִים וַיִּכְּסֻם שָׁם דָּוִד וַיֹּאמֶר פָּרֵץ יְהוָה אֶת־אֹיְבֵי
לִפְנֵי כַּפְרֵץ מִיָּם עַל־כֵּן קָרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בְּעַל פְּרָצִים:
21 וַיַּעֲזֹבוּ־שָׁם אֶת־עַצְבֵיהֶם וַיִּשְׁאַם דָּוִד וַאֲנָשָׁיו:
22 וַיִּסְפוּ עוֹד פְּלִשְׁתִּים לַעֲלוֹת וַיִּנְטְשׁוּ בְּעַמֻּק רְפָאִים:
23 וַיִּשְׁאַל דָּוִד בַּיהוָה וַיֹּאמֶר לֹא תַעֲלֶה הָסֹבֵל אֶל־אֲחֵרֵיהֶם וּבָאתָ לָהֶם
מִמּוֹל בְּכַאֲסִים:
24 וַיְהִי בְּשִׁמְעֶךָ [כְּשִׁמְעֶךָ] אֶת־קוֹל צְעָדָה בְּרֹאשֵׁי הַבְּכָאִים אֹז תִּחְרָץ
כִּי אֹז יֵצֵא יְהוָה לְפָנֶיךָ לְהַכּוֹת בְּמַחֲנֶה פְּלִשְׁתִּים:
25 וַיַּעַשׂ דָּוִד כֵּן כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ יְהוָה וַיִּדְּ אֶת־פְּלִשְׁתִּים מִגִּבְעַ עַד־בְּאֵךְ גֹּזֵר:

Reproduced from the JPS Hebrew-English Tanakh by permission of the University of Nebraska Press. Copyright 2000 by The Jewish Publication Society. Hebrew text based on Biblia Hebraica Stuttgartensia copyright 1999 by The Jewish Publication Society.

- (a) Compare the tactics of the Philistine and Israelite armies. In your response, refer to the extract and commentary. **4**
- (b) Account for the vocalisation of the ה in the verb הִתְתַּנֵּם (verse 19). **1**

Question 3 (5 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extract and then answer in ENGLISH the question that follows.

II Samuel 7:1–11

- 1 וַיְהִי כִּי יָשָׁב הַמֶּלֶךְ בְּבֵיתוֹ וַיִּהְיֶה הַנִּיחֹלָיו מִסָּבִיב מִכָּל־אִיבָיו:
- 2 וַיֹּאמֶר הַמֶּלֶךְ אֶל־נָתָן הַנָּבִיא רְאֵה נָא אֲנֹכִי יוֹשֵׁב בְּבֵית אֲרָזִים
וְאֲרוֹן הָאֱלֹהִים יֹשֵׁב בְּתוֹךְ הַיְרִיעָה:
- 3 וַיֹּאמֶר נָתָן אֶל־הַמֶּלֶךְ כֹּל אֲשֶׁר בְּלִבְּךָ לַךְ עֲשֵׂה כִּי יִהְיֶה עִמָּךְ:
- 4 וַיְהִי בַלַּיְלָה הַהוּא וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־נָתָן לֵאמֹר:
- 5 לֵךְ וְאָמַרְתָּ אֶל־עַבְדֵי אֱלֹהֶיךָ כֹּה אָמַר יְהוָה הֵאֱתָה תִּבְנֶה־לִּי בַּיִת
לְשִׁבְתִּי:
- 6 כִּי לֹא יִשְׁבְּתִי בְּבֵית לְמִיּוֹם הָעֹלָמִי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִמְצָרִים וְעַד
הַיּוֹם הַזֶּה וְאֶהְיֶה מִתְהַלֵּךְ בְּאַהֲלִי וּבְמִשְׁכָּן:
- 7 בְּכֹל אֲשֶׁר־הִתְהַלַּכְתִּי בְּכָל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הִדְבַּר דְּבַרְתִּי אֶת־אֶחָד
יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר צִוִּיתִי לְרַעוֹת אֶת־עַמִּי אֶת־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר לָמָּה
שִׁבְטִי לֹא־בִנִיתֶם לִי בַּיִת אֲרָזִים:
- 8 וְעַתָּה כֹּה־תֹאמְרוּ לְעַבְדֵי לְדָוִד כֹּה אָמַר יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי לְקַחְתִּיךָ
מִן־הַנְּהוּה מֵאַחַר הַצָּאן לְהַזְנוֹת נָגִיד עַל־עַמִּי עַל־יִשְׂרָאֵל:
- 9 וְאֶהְיֶה עִמָּךְ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלַכְתָּ וְאֶכְרַתָּה אֶת־כָּל־אִיבֶיךָ מִפְּנֵיךָ וְעָשִׂיתִי
לְךָ שֵׁם גָּדוֹל כְּשֵׁם הַגְּדֹלִים אֲשֶׁר בָּאָרֶץ:
- 10 וְשִׁמְתִי מְקוֹם לְעַמִּי לְיִשְׂרָאֵל וְנִטְעַתִּיו וְשָׁכַן תִּחְתָּיו וְלֹא יִרְגְּזוּ עוֹד
וְלֹא־יִסִּיפוּ בְּנֵי־עוֹלָה לְעַנּוֹתוֹ כְּאֲשֶׁר בְּרֹאשׁוֹנָה:
- 11 וְלִמֹן־הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוִּיתִי שְׁפָטִים עַל־עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְהַנִּיחֹתִי לְךָ
מִכָּל־אִיבֶיךָ וְהִגִּיד לְךָ יְהוָה כִּי־בַיִת יַעֲשֶׂה־לְךָ יְהוָה:

Reproduced from the JPS Hebrew-English Tanakh by permission of the University of Nebraska Press. Copyright 2000 by The Jewish Publication Society. Hebrew text based on Biblia Hebraica Stuttgartensia copyright 1999 by The Jewish Publication Society.

Analyse the role of the prophet in ancient Israel as explored in this extract. In your response, refer to the extract and commentary.

5

Question 4 (6 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extract and then answer in ENGLISH the questions that follow.

II Samuel 24:10–14

10 וַיֵּךְ לִב־דָּוִד אֹתוֹ אַחֲרֵי־כֵן סָפַר אֶת־הָעָם וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־יְהוָה
חַטָּאתִי מְאֹד אֲשֶׁר עָשִׂיתִי וְעַתָּה יְהוָה הַעֲבֹר־נָא אֶת־עֵינֶיךָ כִּי
נִסְכַּלְתִּי מְאֹד:
11 וַיִּקָּם דָּוִד בַּבֹּקֶר וַדְּבַר־יְהוָה הָיָה אֵלָיו וַיִּגְדֵּל הַנְּבִיא חֲנָנִי דָוִד לֵאמֹר:
12 הֲלוֹךְ וַדְּבַרְתָּ אֶל־דָּוִד כֹּה אָמַר יְהוָה שְׁלַח אֶנְכִי נֹטֵל עֲלֶיךָ
בְּחַר־לְךָ אֶחַת־מֵהֶם וְאֶעֱשֶׂה־לְךָ:
13 וַיִּבְאֲגַד אֶל־דָּוִד וַיִּגְדֵּלֵהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ הֲתִבּוֹא לְךָ שִׁבְעַת שָׁנִים אִרְעֵב אֶ
בְּאַרְצְךָ אִם־שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים נִסְדָּךְ לִפְנֵי־צָרֶיךָ וְחִוּא רֹדְפֶיךָ וְאִם־חַיִּים
שְׁלֹשַׁת יָמִים דְּבַר בְּאַרְצְךָ עַתָּה נָע וּרְאֵה מִה־אָשִׁיב שְׁלָחִי דְבַר:
14 וַיֹּאמֶר דָּוִד אֶל־גַּד צַר־לִי מְאֹד נִפְלְאוּ־נָא בְיַד־יְהוָה כִּי־רַבִּים רַחֲמוֹ
[רַחֲמִי] וּבְיַד־אָדָם אֶל־אֶפְלָה:

Reproduced from the JPS Hebrew-English Tanakh by permission of the University of Nebraska Press. Copyright 2000 by The Jewish Publication Society. Hebrew text based on Biblia Hebraica Stuttgartensia copyright 1999 by The Jewish Publication Society.

- (a) Explain how David's language reflects his emotions. In your response, refer to the text and commentary. **4**
- (b) Account for the *Qere* רַחֲמִי and *Ketiv* רַחֲמוֹ in verse 14. **2**

Question 5 (8 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extracts and then answer in ENGLISH the questions that follow.

Esther 1:16–19

- 16 וַיֹּאמֶר מְדֻמְכָן [מְדֻמְכָן] לְפָנָי הַמֶּלֶךְ וְהַשָּׂרִים לֹא עַל־הַמֶּלֶךְ לְבַדּוֹ
עוֹתָהּ וְשִׁתֵּי הַמֶּלֶכָה כִּי עַל־כָּל־הַשָּׂרִים וְעַל־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר
בְּכָל־מְדִינֹת הַמֶּלֶךְ אַחַשְׁוֵרוֹשׁ:
- 17 כִּי־יֵצֵא דְבַר־הַמֶּלֶכָה עַל־כָּל־הַנָּשִׁים לְהַבְנוֹת בְּעֲלֵיהֶן בְּעִינֵיהֶן
בְּאָמְרָם הַמֶּלֶךְ אַחַשְׁוֵרוֹשׁ אָמַר לְהַבִּיא אֶת־וְשִׁתֵּי הַמֶּלֶכָה לְפָנָיו
וְלֹא־בָאָה:
- 18 וְהַיּוֹם הַזֶּה תֵּאמְרָנָה ׀ שָׂרוֹת פָּרְס־וּמְדֵי אֲשֶׁר שָׁמְעוּ אֶת־דְּבַר הַמֶּלֶכָה
לְכָל שָׂרֵי הַמֶּלֶךְ וְכַדֵּי בְזִיוֹן וְקִצְפָּה:
- 19 אִם־עַל־הַמֶּלֶךְ טוֹב יֵצֵא דְבַר־מַלְכוּת מִלְּפָנָיו וַיִּכְתֹּב בְּדַתִּי פָּרְס־וּמְדֵי
וְלֹא יַעֲבֹר אֲשֶׁר לֹא־תָבוֹא וְשִׁתֵּי לְפָנָי הַמֶּלֶךְ אַחַשְׁוֵרוֹשׁ וּמַלְכוּתָהּ
יִתֵּן הַמֶּלֶךְ לְרַעוּתָהּ הַטּוֹבָה מִמֶּנָּה:

Esther 2:1

- 1 אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה כִּשְׁךָ חֲמַת הַמֶּלֶךְ אַחַשְׁוֵרוֹשׁ זָכַר אֶת־וְשִׁתֵּי וְאֵת
אֲשֶׁר־עָשְׂתָה וְאֵת אֲשֶׁר־נִגְזַר עָלֶיהָ:

Reproduced from the JPS Hebrew-English Tanakh by permission of the University of Nebraska Press. Copyright 2000 by The Jewish Publication Society. Hebrew text based on Biblia Hebraica Stuttgartensia copyright 1999 by The Jewish Publication Society.

- (a) Explain the reasons for Vashti's punishment. In your response, refer to the extracts and commentary. **3**
- (b) ... אַחַשְׁוֵרוֹשׁ זָכַר אֶת־וְשִׁתֵּי וְאֵת אֲשֶׁר־עָשְׂתָה וְאֵת אֲשֶׁר־נִגְזַר עָלֶיהָ
(Chapter 2, verse 1) **3**
- How does the use of the *Nifal* emphasise Achashverosh's reaction to Vashti's execution? In your response, refer to the extract and commentary.
- (c) Explain ONE grammatical feature of the word וְקִצְפָּה (Chapter 1, verse 18). **2**

Question 6 (6 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extracts and then answer in ENGLISH the questions that follow.

Esther 3:1–6

- 1 אחר ׀ הדברים האלה גדל המלך אחשוורוש את־המן בן־המדתא
האגני וינשאהו וישם את־כסאו מעל כלהשרים אשר אתו:
2 וכל־עבדי המלך אשר־בשער המלך כרעים ומשתחווים להמן
כי־כן צוה־לו המלך ומרדכי לא יכרע ולא ישתחנה:
3 ויאמרו עבדי המלך אשר־בשער המלך למרדכי מדוע אתה עובר
את מצות המלך:
4 ויהי באמרם [כאמרם] אליו יום ויום ולא שמע אליהם ויגידו להמן
לראות הועמדו דברי מרדכי כי־הגיד להם אשר־הוא יהודי:
5 וירא המן כי־אין מרדכי כרע ומשתחנה לו וימלא המן חמה:
6 ויבז בעיניו לשלח יד במרדכי לבדו כי־הגידו לו את־עם מרדכי
ויבקש המן להשמיד את־כל־היהודים אשר בכל־מלכות אחשוורוש
עם מרדכי:

Esther 4:1

- 1 ומרדכי ידע את־כל־אשר נעשה ויקרע מרדכי את־בגדיו וילבש
שק ואפר ויצא בתוך העיר ויזעק ויעקה גדלה ומרה:

Reproduced from the JPS Hebrew-English Tanakh by permission of the University of Nebraska Press. Copyright 2000 by The Jewish Publication Society. Hebrew text based on Biblia Hebraica Stuttgartensia copyright 1999 by The Jewish Publication Society.

- (a) Compare the characters of Mordechai and Haman, based on their actions. In your response, refer to the extracts and commentary. **4**
- (b) Identify TWO examples of the construct state in the extracts. **2**

Question 7 (4 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extracts and then answer in ENGLISH the questions that follow.

Daniel 1:7–8, 17

וַיִּשֶׂם לָהֶם שֵׁר הַסְּרִיסִים שְׂמֹת וַיִּשֶׂם לְדַנְיָאֵל בְּלִטְשַׁאצָּר וְלַחֲנַנְיָהּ 7

שְׁדֵרְךָ וְלַמִּישָׁאֵל מִישָׁךְ וְלַעֲזַרְיָה עֶבֶד נְגוּ:

וַיִּשֶׂם דַּנְיָאֵל עַל-לְבָבוֹ אֲשֶׁר לֹא-יִתְנַאֵל בְּפִתְחֵי הַמֶּלֶךְ וּבֵינָן מִשְׁתִּיּוֹ 8

וַיִּבְקֶשׁ מִשֵּׁר הַסְּרִיסִים אֲשֶׁר לֹא יִתְנַאֵל:

וַחֲיִלְדֵי הָאֱלֹהִים אַרְבַּעֵתָם נָתַן לָהֶם הָאֱלֹהִים מִדַּע וְחֵשֶׁכַל בְּכָל-סֵפֶר 17

וְחִכְמָה וְדַנְיָאֵל הָבִין בְּכָל-חֲזוֹן וְחִלְמוֹת:

Reproduced from the JPS Hebrew-English Tanakh by permission of the University of Nebraska Press. Copyright 2000 by The Jewish Publication Society. Hebrew text based on Biblia Hebraica Stuttgartensia copyright 1999 by The Jewish Publication Society.

(a) Explain how Daniel's resolve was influenced by his new name. 2

(b) וְדַנְיָאֵל הָבִין בְּכָל-חֲזוֹן וְחִלְמוֹת (verse 17) 2

Account for Daniel's capabilities according to the commentary.

Please turn over

Section I (continued)

Part B – 10 marks

Attempt Question 8

Answer the question in a SEPARATE writing booklet. Extra writing booklets are available.

Your answer will be assessed on how well you:

- demonstrate knowledge and understanding of the prescribed text(s) relevant to the question
 - communicate ideas and information using relevant examples
 - present a logical and cohesive response
-

Question 8 (10 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the quote and then answer in ENGLISH the question that follows.

Leadership demands two kinds of courage: the strength to take a risk, and the humility to admit when a risk fails.

LORD RABBI JONATHAN SACKS, (z"l)
Lessons in Leadership: A Weekly Reading of the Jewish Bible

With reference to the quote, examine how the Biblical personalities you have studied merit the title of *leader*. **10**

In your response, refer to the extracts provided on page 11 and other verses you have studied.

Question 8 continues on page 11

Question 8 (continued)

Esther 4:13–14

- 13 וַיֹּאמֶר מְרֹדֶכִי לְהָשִׁיב אֶל־אֶסְתֵּר אֶל־תְּדַמִּי בְּנִפְשֶׁךָ לְהַמְלִיט
בֵּית־הַמֶּלֶךְ מִכָּל־הַיְהוּדִים:
- 14 כִּי אִם־תִּחְרַשׁ תַּחֲרִישִׁי בְּעַת הַזֹּאת רוּחַ וְהִצְלָה יַעֲמֹד לַיהוּדִים
מִמָּקוֹם אַחֵר וְאַתָּה וּבֵית־אַבְיָךָ תֵּאבְדוּ וּמִי יוֹדֵעַ אִם־לָעַת כָּזֹאת
הִגַּעְתָּ לְמַלְכוּת:

Esther 4:16

- 16 לָךְ כְּנוּס אֶת־כָּל־הַיְהוּדִים הַנִּמְצָאִים בְּשׁוֹשָׁן וְצוּמוּ עָלַי וְאֶל־תֹּאכְלוּ
וְאֶל־תִּשְׁתּוּ שְׁלֹשַׁת יָמִים לַיְלָה וַיּוֹם גַּם־אֲנִי וְנִעַרְתִּי אֶצְוֶם כֵּן וּבְכֵן
אָבוֹא אֶל־הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר לֹא־כָדַת וְכֹאֲשֶׁר אָבַדְתִּי אָבַדְתִּי:

II Samuel 1:15–16

- 15 וַיִּקְרָא דָּוִד לְאַחַד מֵהַנְּעָרִים וַיֹּאמֶר גֹּשׁ פְּגַע־בּוּ וַיַּכְהוּ וַיָּמָת:
- 16 וַיֹּאמֶר אֵלָיו דָּוִד דְּמִיךָ [דְּמִיךָ] עַל־רֹאשְׁךָ כִּי פִיד עָנָה בְּךָ לְאַמֵּר
אֲנֹכִי מִתַּתִּי אֶת־מְשִׁיחַ יְהוָה:

II Samuel 7:18

- 18 וַיָּבֹא הַמֶּלֶךְ דָּוִד וַיֵּשֶׁב לְפָנָי יְהוָה וַיֹּאמֶר מִי אֲנֹכִי אֲדַנִּי יְהוָה וּמִי
בֵּיתִי כִּי תִבְיֵאתָנִי עַד־הַקֶּלֶם:

Reproduced from the JPS Hebrew-English Tanakh by permission of the University of Nebraska Press. Copyright 2000 by The Jewish Publication Society. Hebrew text based on Biblia Hebraica Stuttgartensia copyright 1999 by The Jewish Publication Society.

End of Question 8

Section II — Prescribed Text – Mishna

20 marks

Attempt Questions 9–11

Allow about 50 minutes for this section

Answer each question in a SEPARATE writing booklet. Extra writing booklets are available.

Use the extracts and your knowledge of the texts and prescribed commentaries in your answers.

Question 9 (5 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extract and then answer in ENGLISH the question that follows.

Mishna, Bava Kamma 1:1

אַרְבָּעָה אַבּוֹת נְזִיקִים: הַשּׁוֹר, וְהַבּוֹר, וְהַמְּבַעָה, וְהַהֶבְעֵר. לֹא הָרִי הַשּׁוֹר
כַּהָרִי הַמְּבַעָה, וְלֹא הָרִי הַמְּבַעָה כַּהָרִי הַשּׁוֹר. וְלֹא זֶה וְזֶה, שֵׁישׁ בָּהֶן רוּחַ
חַיִּים, כַּהָרִי הָאֵשׁ שֶׁאֵין בוֹ רוּחַ חַיִּים. וְלֹא זֶה וְזֶה, שְׂדֵרְכָן לִילָף וְלִהְזִיק,
כַּהָרִי הַבּוֹר, שֶׁאֵין דְּרָכּוֹ לִילָף וְלִהְזִיק. הַצַּד הַשְּׂוֵה שְׂבָהֶן שְׂדֵרְכָן לִהְזִיק,
וְשִׁמְרָתוֹ עָלֶיךָ, וּכְשֶׁהִזִּיר, חָב הַמְּזִיק לְשַׁלֵּם תַּשְׁלוּמֵי נֶזֶק בְּמִיטֵב הָאֶרֶץ:

Reproduced from Mishna Bava Kamma, Mishnah Elucidated Seder Nezikin with permission
of the copyright holders, ArtScroll / Mesorah Publications, Ltd.

Examine why the Torah identifies four distinct categories of damages, according to
this mishna.

5

Question 10 (8 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extract and then answer in ENGLISH the questions that follow.

Mishna, Bava Kamma 3:1

הַמְנִיחַ אֶת הַפֶּד בְּרֵשׁוֹת הָרִבִּים, וּבֵא אַחֵר וְנִתְקַל בָּהּ וּשְׁבָרָהּ, פְּטוּר. וְאִם
הָיָה בָּהּ, בָּעַל הַחֲבִית חָיֵב בְּגִזְקוֹ. נִשְׁבָּרָה כְּדוֹ בְּרֵשׁוֹת הָרִבִּים, וְהִחְלִק
אֶחָד בְּמֵים אוֹ שְׁלֹקָה בְּחֶרְסִיָּה, חָיֵב. רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר, בְּמִתְכַּוֵּן חָיֵב, בְּאִיּוֹ
מִתְכַּוֵּן פְּטוּר:

Reproduced from Mishna Bava Kamma, Mishnah Elucidated Seder Nezikin with permission
of the copyright holders, ArtScroll / Mesorah Publications, Ltd.

(a) Describe the circumstances for each of the following situations.

(i) הַמְנִיחַ אֶת הַפֶּד בְּרֵשׁוֹת הָרִבִּים 2

(ii) נִשְׁבָּרָה כְּדוֹ בְּרֵשׁוֹת הָרִבִּים 2

(b) Explain the reasons for the rulings in part (a). 2

(c) נִשְׁבָּרָה כְּדוֹ בְּרֵשׁוֹת הָרִבִּים 2

Why does Rabbi Yehuda disagree with the *Tanna Qamma*?

Please turn over

Question 11 (7 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extract and then answer in ENGLISH the questions that follow.

Mishna, Bava Kamma 6:5

הַמְדֻלֵּיק אֶת הַגְּדִישׁ, וְהָיוּ בּוֹ פְּלִים וְדֻלְקוּ, רַבִּי יְהוּדָה אָמַר, יִשְׁלַם מִה
לְשִׁבְתוֹכּוֹ, וְחֻכְמִים אֹמְרִים, אֵינּוּ מְשַׁלְּמִים אֶלְאֵ גְדִישׁ נֶשֶׁל חֹטִים אוֹ נֶשֶׁל
שְׁעוּרִים. הָיָה גְדִי כָפוּת לוֹ וְעֶבֶד סְמוּךְ לוֹ, וְנִשְׁרַף עִמּוֹ, חֵיב. עֶבֶד כָּפוּת לוֹ
וְגְדִי סְמוּךְ לוֹ, וְנִשְׁרַף עִמּוֹ, פְּטוּר. וּמוֹדִים חֻכְמִים לְרַבִּי יְהוּדָה בַּמְדֻלֵּיק אֶת
הַבֵּיָרָה, שֶׁהוּא מְשַׁלְּם כָּל מֵה לְשִׁבְתוֹכָהּ, שֶׁכֵּן דָּרָךְ בְּנֵי אָדָם לְהַנִּיחַ בְּבָתִּים:

Reproduced from Mishna Bava Kamma, Mishnah Elucidated Seder Nezikin with permission
of the copyright holders, ArtScroll / Mesorah Publications, Ltd.

- (a) הַמְדֻלֵּיק אֶת הַגְּדִישׁ, וְהָיוּ בּוֹ פְּלִים וְדֻלְקוּ.
- (i) Explain how Rabbi Yehuda and the Sages differ in their responses to this situation. **2**
- (ii) What is the exception to the Sages' ruling? **2**
- (b) Explain the mishna's discussion surrounding damages in relation to a goat and to a slave. **3**

BLANK PAGE

Please turn over

Section III — Unseen Text – Tanakh

30 marks

Attempt Questions 12–13

Allow about 1 hour for this section

Answer the question in a SEPARATE writing booklet. Extra writing booklets are available.

Question 12 (14 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extract and then answer in ENGLISH the questions that follow.

Title: Joshua follows God's instructions to the Children of Israel

Context: The Jordan River has parted for the Ark of the Covenant

Joshua 4:1–8

Due to copyright restrictions, this material cannot be displayed until permission has been obtained.

Question 12 continues on page 17

Question 12 (continued)

Due to copyright restrictions, this material cannot be displayed until permission has been obtained.

- (a) What is the purpose of the word וַיִּהְיֶה in verse 1? 1
- (b) To whom is God speaking in verse 2? 1
- (c) Account for the repetition in verse 2. 2
- (d) Parse וַתֵּעֲבֹרְתֶם (verse 3), giving *shoresh*, *binyan*, tense/aspect AND meaning. 2
- (e) What are the instructions given in verses 2 and 3? 2
- (f) Account for the vocalisation of the ה in הָעֵשָׂרִי (verse 4). 2
- (g) What translation of the word מִקָּהַר is appropriate in the context of verse 6? 2
- (h) What do the stones in verses 6 and 7 symbolise? 2

End of Question 12

Please turn over

Question 13 (16 marks) Use a SEPARATE writing booklet.

Read the extracts and then answer in ENGLISH the questions that follow.

Title: God's complex relationship with Elijah

Context: Elijah flees from Jezebel

I Kings 19:1–9, 11–14

Due to copyright restrictions, this material cannot be displayed until permission has been obtained.

Question 13 continues on page 19

Question 13 (continued)

Due to copyright restrictions, this material cannot be displayed until permission has been obtained.

- (a) Why is Jezebel's statement in verse 2 threatening? **1**
- (b) What is the significance to Elijah of **הַיְהוָה הַזֶּה הוֹרֵב** (verse 8)? **2**
- (c) Account for Elijah's need to appear before God as described in verses 4 and 14. **3**
- (d) Describe the forms of power conveyed in verses 11 and 12. **3**
- (e) Provide TWO examples of the pausal form in these extracts. **2**
- (f) What does the sequence of Pa'al verbs in verses 3, 6 and 8 tell the reader about Elijah's journey? **5**

End of paper

BLANK PAGE